

Namnstatistik

2013

BE0001

Innehåll

0	Allmänna uppgifter	2
0.1	Ämnesområde	2
0.2	Statistikområde	2
0.3	SOS-klassificering	2
0.4	Statistikansvarig	2
0.5	Statistikproducent	2
0.6	Uppgiftsskyldighet	2
0.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
0.8	Gallringsföreskrifter	3
0.9	EU-reglering	3
0.10	Syfte och historik	3
0.11	Statistikanvändning	4
0.12	Uppläggning och genomförande	4
0.13	Internationell rapportering	4
0.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar	4
1	Översikt	5
1.1	Observationsstorheter	5
1.2	Statistiska målstorheter	5
1.3	Utflöden: statistik och mikrodata	5
1.4	Dokumentation och metadata	6
2	Uppgiftsinsamling	7
2.1	Ram och ramförfarande	7
2.2	Urvalsförfarande	7
2.3	Mätinstrument	7
2.4	Insamlingsförfarande	8
2.5	Databeredning	8
3	Statistisk bearbetning och redovisning	12
3.1	Skattningar: antaganden och beräkningsformler	12
3.2	Redovisningsförfaranden	12
4	Slutliga observationsregister	13
4.1	Produktionsversioner	13
4.2	Arkiveringsversioner	13
4.3	Erfarenheter från senaste undersökningsomgången	13

0 Allmänna uppgifter

0.1 Ämnesområde

Ämnesområde:

Befolkning

0.2 Statistikområde

Statistikområde:

Ämnesövergripande statistik

0.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS):

Nej

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

0.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation:

Statistiska centralbyrån

Postadress:

701 89 Örebro

Besöksadress:

Klostergatan 23

Kontaktperson:

Inge Göransson

Telefon:

019 – 17 61 75

E-post:

befolkning@scb.se

0.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation:

Statistiska centralbyrån

Postadress:

701 89 Örebro

Besöksadress:

Klostergatan 23

Kontaktperson:

Inge Göransson

Telefon:

019 – 17 61 75

E-post:

befolkning@scb.se

0.6 Uppgiftsskyldighet

Skyldighet att lämna uppgifter till folkbokföringen regleras i folkbokföringslagen, SFS 1991:481, och enligt förordningen om den officiella statistiken, SFS 2001:100, skall Skatteverket lämna de uppgifter som behövs för befolkningsstatistik till SCB.

0.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

Statistikuppgifter lämnas inte ut om det innebär risk för röjande av person. Kombinationer av för- och efternamn lämnas inte ut och det är inte heller möjligt att i namndatabasen göra sådana sökningar. Sekretesshantering kan bli aktuell även då namn inte kombineras. Det gäller alla namntyper då namn kombineras med andra variabler, t.ex. ålder eller region. Prövning görs från fall till fall.

0.8 Gallringsföreskrifter

Enligt RA-MS 2007:64 är registren som ligger till grund för namnstatistiken (Registret över totalbefolkningen) undantagen från den gallring som ska ske enligt 19 § första stycket lagen (2001:99) om den officiella statistiken. Namnstatistikens registersammanställningar långtidsarkiveras hos Riksarkivet efter en gallringsfrist om 1 år.

Namnregister med individuppgifter för folkbokförda personer finns långtidsarkiverade årsvis fr.o.m. 2005-12-31. Namnregister med individuppgifter för nyfödda namngivna finns långtidsarkiverade årsvis fr.o.m. 2004. Namnregister med aggregerade uppgifter för folkbokförda personer finns långtidsarkiverade fr.o.m. 1999-12-31.

0.9 EU-reglering

Namnstatistiken berörs inte av någon EU-reglering.

0.10 Syfte och historik

Statistiken över nyfödda namngivna har publicerats sedan 1998 och ska belysa namntrender för tilltalsnamn hos nyfödda, främst genom presentation av topplistor på webben. Statistiken över folkbokförda personer vid varje årsslut har också publicerats sedan 1998 och ska belysa den totala befolkningens förnamn, tilltalsnamn och efternamn, främst genom presentation av topplistor på webben men uppgifterna samlas också i en namndatabas på webben för sökning av önskade namn.

De viktigaste variablerna är förnamn, tilltalskod, tilltalsnamn, efternamn, kön, födelseår, län och kommun.

Åren 1998–2004 (samtliga folkbokförda) respektive 1998–2003 (nyfödda namngivna) framställdes inga individregister.

0.11 Statistikanvändning

Statistiken har många intressenter inom skilda delar av samhället. Allmänhet och media visar särskilt stort intresse för namnstatistiken.

0.12 Uppläggning och genomförande

Namnstatistiken består av två delar – samtliga folkbokförda och nyfödda namngivna – och båda bygger på *Registret över totalbefolkningen* (RTB). Utgångsmaterialet är de uppgifter som skattekontoren lämnar till Skatteverket. De begrepp och definitioner som används inom folkbokföringen gäller även för RTB och namnstatistiken. Uppgifter om nyfödda namngivnas tilltalsnamn avser det kalenderår barnets namn registrerades hos Skatteverket. Uppgifterna hämtas från Skatteverket i början av januari. Nya namn kontrolleras mot den namntabell som kopplar samman olika stavningar av samma namn. Namntabellen kompletteras vid behov. Summeringar görs per namn och topp 100-tabeller skapas.

Namn för samtliga folkbokförda avser befolkningen 31 december. Uppgifterna hämtas från Skatteverket i början av februari. Nya namn kontrolleras mot den namntabell som kopplar samman olika stavningar av samma namn. Namntabellen kompletteras vid behov. Summeringar görs per förnamn och kön, per tilltalsnamn och kön och per efternamn. Topp 100-tabeller skapas och en namndatabas skapas för extern sökning på valfritt namn.

0.13 Internationell rapportering

Ingen internationell rapportering görs av namnstatistiken.

0.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Inga planerade förändringar finns.

1 Översikt

1.1 Observationsstorheter

Genomgående studeras individer och deras egenskaper i form av namn, kön, ålder och boenderegion.

1.2 Statistiska målstorheter

Objektgrupp		Variabel	Mått
Population	Indelning i redovisningsgrupper		
Folkbokförda personer vid årets slut (exkl. identitetsskyddade)	Kön	Förnamn	Antal
	Ålder	Tilltalsnamn	
	Län	Efternamn	
	Kommun		
Nyfödda namngivna	Kön	Tilltalsnamn	Antal

1.3 Utflöden: statistik och mikrodata

Statistik

Namnstatistik presenteras i form av tabeller på SCB:s webbplats (www.scb.se/be0001) samt i form av en namndatabas från vilken sökningar av specifika namn kan göras. Statistiken kompletteras med ett pressmeddelande om nyfödda namngivna. Namnstatistik finns även i "Statistisk årsbok".

Mikrodata

Individregistren över förnamn och tilltalsnamn för folkbokförda personer 31 december respektive år finns tillgängliga för åren 2005–2013. Åren 2005–2009 finns långtidsarkiverade hos Riksarkivet och arkivering av år 2010 och 2011 beräknas ske under 2014.

Individregistren över nyfödda namngivna under respektive år finns tillgängliga för åren 2004–2013. Åren 2004–2007 finns långtidsarkiverade hos Riksarkivet och arkivering av åren 2008–2011 beräknas ske under 2014.

Namnregistren över antal folkbokförda personer per förnamn, tilltalsnamn och efternamn 31 december respektive år finns tillgängliga för åren 1999–2013. Överlämning till Riksarkivet av årgångarna 1999–2011 beräknas ske under 2014.

Specialbearbetningar från arkiverade register kan göras av SCB på beställning. Primärmaterial kan dock inte lämnas ut.

1.4 Dokumentation och metadata

Statistiken är dokumenterad enligt SCB:s dokumentationssystem. Framställningen av statistikregistret och statistiken beskrivs i innevarande dokument, *Dokumentation av statistiken (SCBDOK)*. Statistikens kvalitet beskrivs i *Beskrivning av statistiken (BaS)*. Detaljerad information om mikrodata finns beskrivet i *Dokumentation av mikrodata (MetaPlus)*. Samtliga dokumentationer finns på SCB:s webbplats, www.scb.se/be0001. För information om Befolkningsstatistiken, se motsvarande dokument på www.scb.se/be0101.

2 Uppgiftsinsamling

2.1 Ram och ramförfarande

Undersökningsramen för samtliga folkbokförda utgörs av Skatteverkets folkbokföringsregister med ett fåtal justeringar som gjorts i samråd mellan SCB och Skatteverket. Målramen för undersökningen är det ideala innehållet i registret som definieras av de författningar som reglerar folkbokföringen. I praktiken förekommer både undertäckning och övertäckning eftersom mål- och undersökningsram inte helt överensstämmer. Undertäckningen består av personer som borde vara folkbokförda men som inte är det och övertäckningen består av personer som är folkbokförda trots att de inte borde vara det. Det är brister i rapporteringar av födselar, dödsfall, invandring och utvandring som resulterar i dessa täckningsfel. Några exakta mått på omfattningen av täckningsfelen finns inte.

Undersökningsramen för nyfödda namngivna bygger på de ordinarie aviseringarna från Skatteverket till SCB rörande nyfödda. Rapporteringsdatum avgör vilket namngivningsår de nyfödda ska hänföras till. Eftersom nyföddas namn inte behöver rapporteras in direkt vid födseln skiljer sig undersökningsramen i förhållande till målramen. För nyfödda uppskattas undertäckningen vara 0,1 procent av 0-åringarna. Föräldrar har, efter barnets födelse, tre månader på sig att anmäla barnets namn till Skatteverket, vilket medför att de namngivna under ett visst år kommer att omfatta de flesta som är födda detta år men också de som är födda sent under föregående år. Förskjutningen medför att populationen till ca 85 procent består av födda under året och till ca 15 procent av födda året före. Försenad anmälan om barnets namn kan dock göra att namngivningsåret blir ett år senare än det borde vara även med hänsyn tagen till de tre månaderna, vilket ger en övertäckning i början av namngivningsåret och en undertäckning i slutet av året.

2.2 Urvalsförfarande

Namnstatistiken är totalräknad och exkluderar bara identitetsskyddade personer.

2.3 Mätinstrument

Uppgifterna till namnstatistiken hämtas från de externa folkbokföringsregistren som är administrativa till sin karaktär. Primärt är det skattekontoren som samlar in, mäter och registrerar uppgifterna. Hur uppgiftsinsamling och dataregistrering går till framgår av den handbok i folkbokföring som används i arbetet.

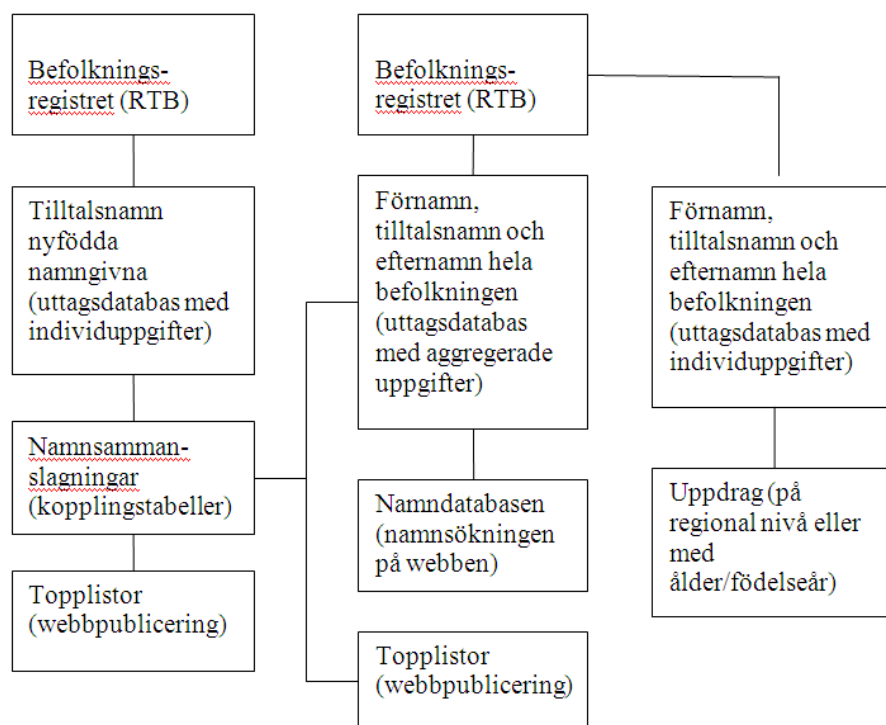
Eftersom en stor del av rapporteringen till folkbokföringssystemet sköts av personal som är vana vid administrativa rutiner, kan man anta att uppgifterna rapporteras med små mätfel.

2.4 Insamlingsförfarande

Namnstatistiken baseras på uppgifter från Registret över totalbefolkningen (RTB), som i sin tur bygger på administrativa uppgifter. Skatteverket levererar uppgifter dagligen från folkbokföringen och på SCB lagras uppgifterna efter vissa kontroller och rättningar. Se vidare dokumentation av *Befolkningsstatistiken*, www.scb.se/be0101.

Uppgifter till Namnstatistiken hämtas från RTB i två omgångar, för nyfödda namngivna i mitten av januari och för hela befolkningen i mitten av februari. Såväl individregistren som de aggregerade registren kan användas för uppdrag.

Figuren nedan visar processen från insamling till publicering.

2.5 Databeredning

Dataregistrering sker vid de lokala skattemyndigheterna. I rutinerna ingår såväl manuella som maskinella kontroller. När uppgifterna aviserats till SCB granskas de ytterligare innan de läggs in i de slutliga befolkningsregistren.

Namnbegrepp

Enligt namnlagen finns det tre typer av namn:

- förnamn
- mellannamn
- efternamn

Anmälan om barns **förnamn** skall göras tre månader från barnets födelse. Blankett skickar Skatteverket hem efter att födelsen har registrerats. Ett förnamn får inte vara sådant att det uppfattas som stötande eller leda till obehag för barnet. Det får inte heller ha påtaglig efternamnskaraktär. Tillägg, utbyte eller strykning av förnamn görs genom anmälan till Skatteverket. Vid speciella fall vänder man sig till Patent- och registreringsverket. Nästan 90 % av alla personer har mer än ett förnamn. **Tilltalsnamn** är det eller de förnamn man kallas för. Man kan ha högst två förnamn som tilltalsnamn. I SCB:s befolkningsregister finns uppgift om tilltalsnamnet för ca 2/3 av alla personer. För den resterande tredjedelen görs antagandet att det första förnamnet är tilltalsnamnet, eftersom de allra flesta har sitt första förnamn som tilltalsnamn.

Mellannamn bärs mellan för- och efternamnet (bindestreck mellan mellannamn och efternamn får inte förekomma). Anmälan om mellannamn görs till Skatteverket eller till vigselförrättaren. Den som gifter sig och antar sin partners efternamn men ändå vill ha kvar sitt gamla efternamn kan behålla det som mellannamn.

Efternamn ger uttryck för gemenskap inom en familj eller släkt. Gör inte föräldrarna anmälan till Skatteverket inom tre månader från barnets födelse får barnet moderns efternamn.

Förordningen angående antagande av släktnamn, vanligen kallad namnlagen kom 1901. Tidigare hade man i Sverige tagit patronymikon dvs. dopnamn i förening med faderns namn.

SCB:s namndatabas (namnsökningen) innehåller uppgifter om förnamn, tilltalsnamn och efternamn men inte mellannamn.

Databassystemet

I RTB finns en tabell som heter **RTBNamnAdr** (fr.o.m. 1998). Där finns alla namn och adressuppgifter på varje folkbokförd person i Sverige.

1. I variabeln *FNamn* ligger personens alla förnamn, vilket betyder att det inte går att enkelt söka efter hur många som har ett visst förnamn.
2. Personer med skyddad identitet har NULL i *FNamn*, *MNamn*, *ENamn* och likaså i adressuppgifter.
3. Nyfödda, för vilka anmälan om namn ännu inte gjorts vid årets slut, har NULL i *FNamn* och ibland också *ENamn* inom snedstreck (exempelvis */Andersson/*).
4. Variabeln *TillTal* anger vilket av namnen som är personens tilltalsnamn.

Databastabellerna

Från RTB skapas en uttagsdatabas **RTBnamnstat**. Den innehåller namn-databastabeller, uppdragstabeller och namngivnatabeller.

Namndatabastabellerna är 5 st. och utgör underlag för namnsökningen på SCB:s hemsida.

KvAllaNamn, en tabell för varje årgång fr.o.m. 1999 som innehåller förnamn för alla folkbokförda kvinnor (exkl. identitetsskyddade och namn med specialtecken, t.ex. kolon) samt antal bärare av respektive namn.

MAllaNamn, en tabell för varje årgång fr.o.m. 1999 som innehåller förnamn för alla folkbokförda män (exkl. identitetsskyddade och namn med specialtecken, t.ex. kolon) samt antal bärare av respektive namn.

KvTillTalNamn, en tabell för varje årgång fr.o.m. 1999 som innehåller tilltalsnamn för alla folkbokförda kvinnor (exkl. identitetsskyddade och namn med specialtecken, t.ex. kolon) samt antal bärare av respektive namn.

MTillTalNamn, en tabell för varje årgång fr.o.m. 1999 som innehåller tilltalsnamn för alla folkbokförda män (exkl. identitetsskyddade och namn med specialtecken, t.ex. kolon) samt antal bärare av respektive namn.

Efternamn, en tabell för varje årgång fr.o.m. 1999 som innehåller efternamn för alla folkbokförda (exkl. identitetsskyddade och namn med specialtecken, t.ex. kolon) samt antal bärare av respektive namn. Årgångarna 1999–2008 omfattar endast efternamn vars antal bärare uppgår till minst 5.

De s.k. **uppdragstabellerna** är 4 st. och används för uttag på uppdragsbasis på läns-, kommun- eller församlingsnivå. Tabellerna innehåller även personnummer så att man t.ex. kan ta fram uppgifter för vissa födelseår.

Uppd_KvAllaNamn, en tabell för varje årgång fr.o.m. 2005 som innehåller personnummer, tilltalskod, förnamn, förnamn 1–12, län, kommun och församling för alla folkbokförda kvinnor (exkl. identitetsskyddade).

Uppd_MAllaNamn, en tabell för varje årgång fr.o.m. 2005 som innehåller personnummer, tilltalskod, förnamn, förnamn 1–12, län, kommun och församling för alla folkbokförda män (exkl. identitetsskyddade).

Uppd_KvTilltalNamn, en tabell för varje årgång fr.o.m. 2005 som innehåller personnummer, namn, län, kommun och församling för alla folkbokförda kvinnor (exkl. identitetsskyddade).

Uppd_MTilltalNamn, en tabell för varje årgång fr.o.m. 2005 som innehåller personnummer, namn, län, kommun och församling för alla folkbokförda män (exkl. identitetsskyddade).

Namngivnatabellerna är 2 st. och används för uttag på uppdragsbasis.

FlicknamnXXXX (XXXX=år), en tabell för varje årgång fr.o.m. 2004 som innehåller personnummer, län, kommun och namn (tilltalsnamn) för alla flickor som namngavs under det aktuella året. NULL i län och kommun betyder att personen inte var folkbokförd i Sverige vid årets slut.

PojknamnXXXX (XXXX=år), en tabell för varje årgång fr.o.m. 2004 som innehåller personnummer, län, kommun och namn (tilltalsnamn) för alla pojkar som namngavs under det aktuella året. NULL i län och kommun betyder att personen inte var folkbokförd i Sverige vid årets slut.

Observera att

1. namngivnatabellerna omfattar uppgifter om namngivna under ett kalenderår, vilket innebär att namngivna ett visst år kan ha personnummer med födelseåret före och istället sakna en del av dem som föddes i slutet av året. Det beror på att föräldrarna har tre månader på sig med namngivningen efter barnets födelse.
2. namngivnatabellerna tas fram vid årsskiftet och har därför ett tidigare brytdatum än övriga tabeller som baseras på helårsstatistiken och tas fram samtidigt med övriga befolkningsuppgifter i mitten av februari.

3 Statistisk bearbetning och redovisning

3.1 Skattningar: antaganden och beräkningsformler

För den tredjedel av de folkbokförda, som saknar uppgift om vilket förnamn som är tilltalsnamnet görs antagandet att det första förnamnet är tilltalsnamnet eftersom de allra flesta har sitt första förnamn som tilltalsnamn. Antagandets effekter på statistiken har inte undersökts men kan antas leda till över- eller underskattning av antalsuppgifterna beroende på namn och namnföljd. Då en person har förnamnen Eva och Margareta kan man t.ex. tänka sig att namnföljden styrs av att Eva Margareta "flyter" bättre än Margareta Eva. Relativt många av dessa kan antas ha tilltalsnamnet Margareta men får i redovisningen det första förnamnet Eva som tilltalsnamn. Exemplet ger en överskattning av antalet med tilltalsnamnet Eva och en motsvarande underskattning av antalet med tilltalsnamnet Margareta. Över- och underskattning kan dock få olika effekter beroende på hur namnkombinationer och namnföljder ser ut och man kan inte dra slutsatsen att vissa namn över- eller underskattas generellt. På grund av detta antagande är statistiken över tilltalsnamn inte av lika hög kvalitet som den övriga namnstatistiken.

3.2 Redovisningsförfaranden

Namnstatistik presenteras i form av tabeller på SCB:s webbplats (www.scb.se/be0001) och sedan 2013 också i *Statistikdatabasen*. Presentation görs även i form av en namndatabas från vilken sökningar av specifika namn kan göras. Statistiken kompletteras med ett pressmeddelande om nyfödda namngivna. Namnstatistik finns även i "Statistisk årsbok".

Publicering av namnstatistik görs två gånger per år, i mitten/slutet av januari (nyfödda namngivna) och i slutet av februari (hela befolkningen och namndatabasen). Publiceringen av nyfödda namngivna inkluderar ett pressmeddelande medan publiceringen av hela befolkningen och namndatabasen åtföljs av en kort notis på SCB:s startsida.

Sedan 2009 publiceras topplistorna i namnstatistiken med sammanslagna namn, dvs. där antal bärare av samma namn men med olika stavningar summerats. För ändamålet finns databastabeller med namnkopplingar för de vanligaste namnen. Dessa namnsammanslagningar gjordes tidigare enbart för nyfödda namngivna och då manuellt.

Exempel på namn som slås samman är *Clara* och *Klara*, *Filip* och *Philip*, *Gustafsson* och *Gustavsson*.

I samband med publiceringen av statistiken över hela befolkningen uppdateras även webbsidorna för;

- Frågor och svar om namnstatistiken
- Namnstatistik för län och kommuner
- Namnsökning. Hur många heter ...?

4 Slutliga observationsregister

4.1 Produktionsversioner

I det här dokumentet (SCBDOK) har framtagningen av nedanstående slutliga observationsregister beskrivits.

Register	Namnstatistik
Registervariant	Folkbokförda - namn
Registerversion	2013
Register	Namnstatistik
Registervariant	Folkbokförda - personer
Registerversion	2013
Register	Namnstatistik
Registervariant	Namngivna nyfödda
Registerversion	2013

Fortsatt dokumentation, av registrens detaljerade innehåll, finns på SCB:s webbplats. Där beskrivs alla variabler och värdemängder m.m. Dokumentationen hittar du här: <https://www.h2.scb.se/metadata>. Klicka dig fram med hjälp av namnen på Register, Registervariant och Registerversion som är angivna i ovanstående tabell.

4.2 Arkiveringsversioner

Alla de tre registervarianter som anges i 4.1 *Produktionsversioner* långtidsarkiveras hos Riksarkivet i enlighet med avsnitt 0.8 *Gallringsföreskrifter*. Arkiveringsversionerna är desamma som produktionsversionerna.

4.3 Erfarenheter från senaste undersökningsomgången

Inga särskilda erfarenheter att notera. Allt gick enligt plan.